Alaattin AKTAŞ I ala.aktas@gmail.com

PROJEKSİYON

BÜYÜME:

Türkiye ekonomisinin yılın ilk çeyreğinde yüzde 5 büyümesi hemen herkes için sürpriz oldu. Her ne kadar açıklama öncesinde yapılan tahminlerde yüzde 5 dolayındaki oranlar da dile getirildiyse de, ağırlıkla daha düşük oranlar üstünde duruluyordu. Ama sonuçta beklentinin üstünde bir gerçekleşmeyle yüzde 5'lik bir oran açıklandı.

İlk çeyrekteki büyümenin yüzde 5'i bulması, 2017-2019 dönemi orta vadeli programında bu yıl için yüzde 4.4 olarak öngörülen büyümeye ulaşılacağı, hatta bu oranın rahatlıkla aşılacağı umudunu da artırdı.

Basit bir hesap yapalım. Türkiye ekonomisi son üç çeyrek toplamında yüzde 4.2 büyürse yıllık oran zaten yüzde 4.4'e ulaşacak.

Kaldı ki yılın ikinci çeyreğinde de işlerin iyi gittiğine ve en azından ilk çeyrektekine yakın bir büyüme sağlanabileceğine dönük işaretler var.

En belirgin işaret sanayi üretiminde nisan ayında kaydedilen hızlı artış. Sanayi üretimi nisanda geçen yıla göre takvim etkisinden arındırılmamış ham endeks bazında yüzde 5.9 artış gösterdi. Bu çok yüksek bir oran. Bu oranın mayıs ve haziranda tekrarlanacağı pek beklenmiyor. Çünkü yüzde 5.9'luk artışta Türk Silahlı Kuvvetleri için üretimi yapılan hava taşıtları ile otomotiv sektörleri büyük etki yaptı.

Ancak bir de şu gerçek var. Sanayi üretimi değişimine ilişkin olarak TÜİK'ten yapılan açıklamada yer alan oranlar ile yine TÜİK'in hesapladığı GSYH'deki sanayi sektörünün değişimi arasındaki bağ koptu.

Sanayi üretimine ilişkin veriler, saha çalışmasıyla ortaya konuluyor ve değişim de buna göre hesaplanıyor. Oysa GSYH kapsamındaki sanayi sektörü değişimine temel oluşturan veriler idari kayıtlardan derleniyor. Yani GSYH için Gelir İdaresi'ne verilen geçici vergi beyannameleri ile KDV beyannameleri esas alınıyor.

İşte bu yüzden ilk çeyrekte sanayi üretimindeki artış yüzde 1.8 açıklandı, oysa GSYH kapsamındaki sanayi sektörü büyümesinin oranı yüzde 5.3'ü buldu.

Şimdi bu ek bilgiyi aktardıktan sonra nisan ayında yüzde 5.9 olarak açıklanan sanayi üretim artışına dönelim. Her ne kadar mayıs ve haziranı bilmiyorsak da ve bu aylarda mayıstaki kadar yüksek bir oran geleceği beklenmiyorsa da, sanayi üretimi değişimi ile GSYH kapsamındaki sanayi sektörü değişimi arasında GSYH'deki oran lehine bir fark var.

Dolayısıyla ikinci çeyrekte de yine iyi bir sanayi üretimi artışı görme olasılığı güçlü.

2009 bazlı yeni seriye göre çeyrekler ve yıllar itibarıyla GSYH değişim oranı (Yüzde)

	1.çeyrek	2.çeyrek	3.çeyrek	4.çeyrek	Yıllık
1999	-6,1	-2,2	-4,3	-1,2	-3,4
2000	4,0	6,9	8,2	7,0	6,6
2001	2,4	-7,2	-7,3	-10,0	-6,0
2002	-1,1	7,9	7,1	11,2	6,4
2003	6,6	3,4	5,8	6,6	5,6
2004	10,8	11,6	8,3	8,5	9,6
2005	9,6	7,9	8,1	10,5	9,0
2006	6,7	9,6	6,1	6,3	7,1
2007	8,3	3,2	3,6	5,5	5,0
2008	7,2	2,3	1,0	-5,9	0,8
2009	-14,4	-6,7	-1,5	3,1	-4,7
2010	7,0	8,1	8,7	9,7	8,5
2011	11,7	11,5	11,6	9,9	11,1
2012	6,8	5,0	3,6	4,2	4,8
2013	8,5	9,8	8,9	6,9	8,5
2014	8,7	2,9	3,7	5,9	5,2
2015	3,5	7,2	5,9	7,4	6,1
2016	4,5	5,3	-1,3	3,5	2,9
2017	5,0				

Aktaş: Fark kapanacak

Sanayi üretimi ilk çeyrekte yüzde 1.8 artarken, GSYH kapsamındaki sanayinin yüzde 5.3 artması yoğun bir tartışmayı da beraberinde getirdi. Bu farklılık yalnızca bu yılın ilk çeyreğine özgü de değil, benzeri büyük farklar yeni seri GSYH hesaplamasına geçilmesiyle birlikte hep görülmeye başlandı.

Bu durumun nedeni yeni seri GSYH'ye geçiş sırasındaki bilgilendirme toplantısında açıklanmıştı. Sanayi üretimi verileri temelde tahmine dayanıyordu, GSYH kapsamındaki sanayi sektörü verileri ise idari kayıtlara.

İdari kayıtlar Maliye Bakanlığı'ndan edinildiğine, yani Gelir İdaresi'ne verilmiş olan geçici beyannameler ve KDV beyannameleri esas alınarak oluşturulduğuna göre bu veriler tahmine dayalı üretim verilerine göre kuşku yok ki daha doğruydu.

Ayrıca sanayi üretimine ilişkin veriler 2010 bazlıydı ve sabit baz yılı kullanılıyordu. Oysa GSYH'de yeni seri 2009 bazlı olmasına rağmen zincirleme endeks kullanıldığı için iki seri arasında önemli farklar oluşmaktaydı.

TÜİK Başkanvekili Mehmet Aktaş, kapsamında sanayi üretiminin de bulunduğu kısa dönemli iş istatistiklerini idari kayıtlara dayalı olacak şekilde oluşturmak üzere yoğun bir çalışma içinde olduklarını söyledi.

Aktaş, yeni seri kısa dönemli iş istatistiklerinin 2015 bazlı olacağını ve 2018 yılı başına yetişmesi için tüm güçleriyle çalıştıklarını ifade etti.

Bu çalışma tamamlandığında artık bu yılın ilk çeyreğinde olduğu gibi sanayi üretiminin yüzde 1.8, GSYH kapsamındaki üretimin yüzde 5.3 arttığını görmeyeceğiz. Oranlar arasında yine küçük farklılıklar olabilecek ama, böylesine devasa farklar ortaya çıkmayacak.

ENFLASYON:

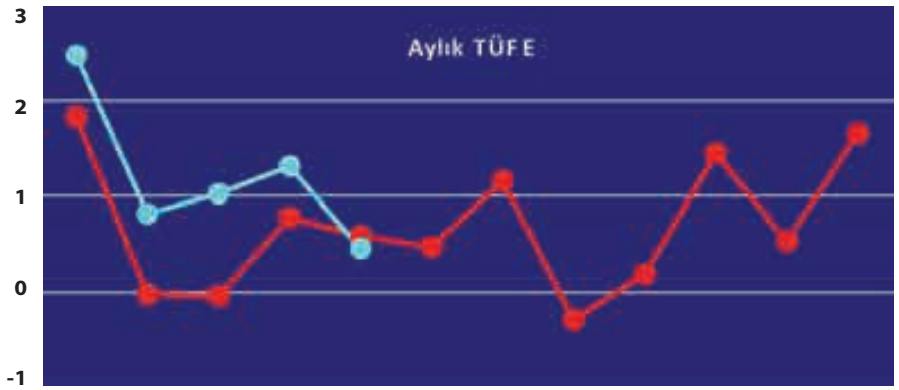
Tüketici fiyatlarının mayıs ayında geçen yılın altında kalmış olması ve bu sayede yıllık oranın mayısta nisana göre bir miktar gerilemesi yanıltmasın. Eğer önemsiyorsak ve daha da aşağılara gelmesini öncelikli olarak ele alıyorsak, enflasyon hala ekonomideki en büyük sorunlarımızdandır ve öyle kısa vadede üstesinden gelinebilecek bir gibi de görünmemektedir.

Biraz önce de değindik; Türkiye ekonomisi yılın ilk çeyreğinde tüm tahminleri boşa çıkaracak şekilde yüzde 5 gibi rekor bir oranda büyüdü. Ama ekonomide "nimet-külfet" dengesi çok önemli. Böylesine hızlı büyüdük büyümeye de, bunu nasıl sağladığımız ve bunun faturası olarak karşımıza çıkacaklar önemli.

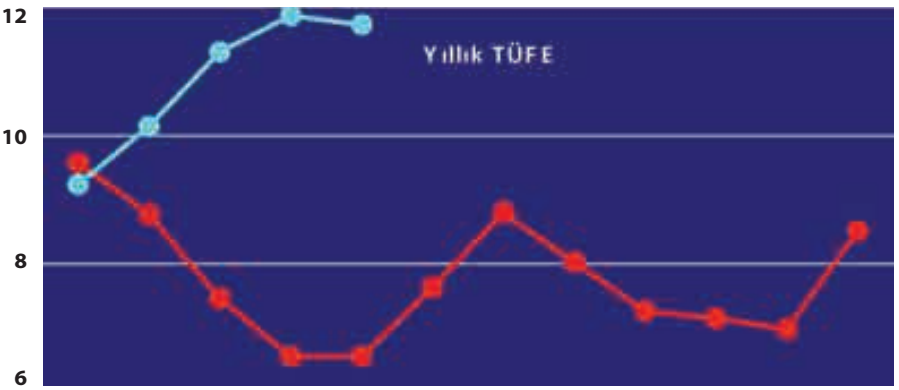
Büyümenin yol açabileceği en önemli kırılganlığı enflasyonda görmek herhalde pek sürpriz olmayacak. Enflasyon konusunda zaten her şeyi çok parlak gidiyor; enflasyon orta vadeli hedef olan yüzde 5'lerin altında seyretmiyordu ki... Yıllık oran mayısta nisana göre indi inmesine ama yalnızca yüzde 11.87'den yüzde 11.72'ye! Yılı hala tek hanede kapatmamız çok zor görünüyor.

Şimdi bu koşullarda bir de ekonomide kırılganlıkları artırma olasılığı bulunan bir parasal genişleme söz konusu. Bir dönem önlem üstüne önlem aldığımız kredi genişlemesinin yerini şimdi "Kredileri ne yaparız da daha da artırırız" çabası almış durumda.

Bu hükümetin tercihidir. Kaldı ki bir ekonomide tek hedefin enflasyonu düşürmek ve o doğrultuda önlemleri uygulamaya koymak olamayacağı da açıktır. Türkiye temel sorununun ne olduğunu iyi ortaya koymak ve uzun vadede değilse de orta vadede o konuya odaklanmak durumundadır. Son dönemde uygulamaya konulan "büyümeye ve işsizliği aşağı çekmeye" odaklı politika da bu tercihin bir sonucudur. Dolayısıyla yalnızca bu yıl için değil, gelecek birkaç yıl için de enflasyon ikinci plana itilecek bir konu gibi görünmektedir.

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kas.	Ara.
2016	1.82	-0.02	-0.04	0.78	0.58	0.47	1.16	-0.29	0.18	1.44	0.52	1.64
2017	2.46	0.81	1.02	1.31	0.45							

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kas.	Ara.
2016	9.58	8.78	7.46	6.57	6.58	7.64	8.79	8.05	7.28	7.16	7.00	8.53
2017	9.22	10.13	11.29	11.87	11.72							

TÜFE'de ilk beş ay-son yedi ay dengesi (Yüzde)

	İlk beş ay	Son yedi ay	Yıllık gerçek.	İlk beş ay 100 ise son yedi ay
2004	3,10	6,06	9,35	196
2005	2,49	5,11	7,72	205
2006	4,53	4,91	9,65	108
2007	4,12	4,10	8,39	99
2008	6,38	3,46	10,06	54
2009	1,71	4,73	6,53	277
2010	4,17	2,14	6,40	51
2011	4,93	5,26	10,45	107
2012	2,87	3,20	6,16	112
2013	3,21	4,06	7,40	127
2014	5,38	2,65	8,17	49
2015	5,30	3,33	8,81	63
2016	3,15	5,22	8,53	166
2017	6,18	2,64	8,50(T)	43

Bir bakışta üç yılın ekonomik göstergeleri

		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
TÜFE (Aylık) (% değ.)	2015	1.10	0.71	1.19	1.63	0.56	-0.51	0.09	0.40	0.89	1.55	0.67	0.21
	2016	1.82	-0.02	-0.04	0.78	0.58	0.47	1.16	-0.29	0.18	1.44	0.52	1.64
	2017	2.46	0.81	1.02	1.31	0.45							
Yİ-ÜFE (Aylık) (% değ.)	2015	0.33	1.20	1.05	1.43	1.11	0.25	-0.32	0.98	1.53	-0.20	-1.42	-0.33
	2016	0.55	-0.20	0.40	0.52	1.48	0.41	0.21	-0.08	0.29	0.84	2.00	2.98
	2017	3.98	1.26	1.04	0.76	0.52							
İhracat (Aylık) (milyon $)	2015	12,302	12,232	12,520	13,349	11,080	11,950	11,129	11,022	11,582	13,240	11,682	11,751
	2016	9,546	12,366	12,759	11,951	12,099	12,865	9,850	11,831	10,902	12,796	12,787	12,781
	2017	11,253	12,097	14,485	12,839								
İthalat (Aylık) (milyon $)	2015	16,646	16,941	18,726	18,373	17,869	18,199	18,225	15,969	15,403	16,918	15,973	17,992
	2016	13,453	15,578	17,766	16,188	17,197	19,476	14,695	16,614	15,298	17,008	16,935	18,410
	2017	15,586	15,820	19,012	17,784								
Cari denge (milyon $)	2015	-2,453	-3,343	-4,776	-3,873	-4,242	-3,212	-3,133	284	206	-321	-2,203	-5,052
	2016	-2,201	-1,963	-3,722	-3,073	-3,113	-4,962	-2,427	-1,405	-1,585	-1,616	-2,223	-4,300
	2017	-2,563	-2,432	-2,986	-3,615								
İç borç stoku (milyar ₺)	2015	416.9	421.2	423.2	428.5	429.4	430.2	434.4	435.0	438.2	438.2	439.5	440.1
	2016	443.1	444.1	448.2	449.4	452.3	453.3	455.3	458.4	463.1	465.0	468.2	468.6
	2017	473.5	478.6	483.3	486.9								
Sabit faizli iç borçlanmanın ortalama maliyeti (%)	2015	7.83	8.06	8.20	9.70	9.64	9.85	9.63	10.47	11.33	10.84	10.26	10.93
	2016	11.14	10.95	10.13	9.56	9.63	9.32	9.11	9.73	9.25	9.66	10.66	11.42
	2017	11.33	11.10	11.42	10.92	11.23							
Bütçe geliri (Aylık) (milyon ₺)	2015	40,109	40,153	32,918	42,971	41,752	39,561	40,103	42,784	33,837	43,797	43,807	40,987
	2016	46,720	44,724	40,269	49,706	49,515	44,067	42,543	50,865	36,076	43,365	60,732	45,849
	2017	58,778	46,898	39,059	53,042								
Bütçe gideri (Aylık) (milyon ₺)	2015	36,342	42,511	39,761	41,597	40,113	36,338	45,506	37,546	47,937	36,562	43,009	59,083
	2016	42,521	42,308	46,838	44,348	45,853	51,983	42,414	47,273	52,982	43,469	50,712	72,987
	2017	47,347	53,739	58,571	56,000								
Reel kur end. (TÜFE'ye göre) (2003=100)	2015	107.67	104.62	102.95	101.31	99.83	97.60	98.98	94.56	90.51	93.69	98.61	97.49
	2016	98.59	99.74	100.67	101.52	98.92	100.18	100.92	99.65	99.77	98.30	95.10	92.02
	2017	87.54	88.76	89.40	90.21	91.38							
Aylık Ort. $ (₺)	2015	2.3283	2.4552	2.5838	2.6481	2.6461	2.7019	2.6946	2.8456	3.0027	2.9296	2.8713	2.9172
	2016	3.0070	2.9407	2.8917	2.8347	2.9266	2.9170	2.9576	2.9629	2.9601	3.0679	3.2675	3.4889
	2017	3.7349	3.6724	3.6659	3.6538	3.5639							
Aylık Ort.Euro (₺)	2015	2.7162	2.7899	2.8047	2.8534	2.9551	3.0289	2.9710	3.1672	3.3749	3.2986	3.0894	3.1697
	2016	3.2669	3.2628	3.2063	3.2134	3.3147	3.2774	3.2710	3.3207	3.3165	3.3866	3.5344	3.6813
	2017	3.9655	3.9110	3.9158	3.9101	3.9324							
Mevduat (Milyar ₺)	2015	607.8	621.4	622.4	628.6	615.3	627.3	646.6	628.7	625.0	633.1	649.3	665.1
	2016	670.3	681.1	678.2	679.3	710.9	715.3	733.3	744.7	759.1	773.5	779.2	786.7
	2017	793.5	766.3	783.1	787.3	816.6							
DTH (Milyar $)	2015	128.9	131.5	133.6	133.4	144.0	148.9	144.3	146.3	146.1	149.8	147.1	145.6
	2016	140.1	144.8	151.4	154.0	146.8	149.5	138.6	142.4	137.9	135.8	135.9	137.4
	2017	134.9	140.7	144.3	151.2	152.6							
Kredi (Milyar ₺)	2015	1,081.2	1,108.6	1,132.3	1,157.3	1,174.6	1,196.4	1,230.7	1,247.7	1,262.8	1,260.5	1,259.5	1,267.3
	2016	1,282.4	1,294.1	1,286.9	1,298.2	1,327.9	1,331.9	1,354.8	1,360.5	1,378.1	1,392.7	1,442.1	1,458.3
	2017	1,525.1	1,497.4	1,550.3	1,576.6	1,606.4							
Tük.kredileri (Milyar ₺)	2015	270.7	273.4	277.9	279.8	282.3	284.8	286.8	288.8	288.8	288.2	288.2	289.8
	2016	290.4	291.5	293.1	295.6	297.6	300.1	300.7	302.3	306.2	310.9	315.9	322.6
	2017	324.9	328.8	336.1	341.4	345.7							
Kredi kartları (Milyar ₺)	2015	84.2	83.2	83.2	83.9	86.2	86.5	88.9	89.0	91.0	90.5	89.8	90.8
	2016	91.4	91.4	91.2	93.5	94.0	95.1	95.5	97.0	99.2	98.3	98.4	100.2
	2017	99.7	100.3	101.6	100.6	101.8							
San.ür.ende.değ. (%) (Arındırılmamış endekse göre)	2015	-2.2	0.8	4.8	3.8	0.3	6.7	1.3	8.2	-7.9	14.7	3.7	4.5
	2016	3.6	8.7	4.7	0.7	7.2	1.2	-8.4	2.8	-4.1	0.3	4.7	1.3
	2017	4.2	-1.7	2.8	5.9								
San.ür.ende.değ. (%) (Arındırılmış endekse göre)	2015	-2.0	0.9	4.6	3.8	2.4	4.6	0.0	6.9	1.5	4.2	3.5	4.6
	2016	5.8	5.8	2.6	0.8	5.5	1.3	-4.3	2.0	-2.9	2.2	2.6	1.6
	2017	2.6	1.0	2.8	6.8								
Protestolu senet (Milyon ₺)	2015	794.7	712.8	680.5	714.5	664.8	757.9	984.6	776.8	914.8	902.0	947.0	1,230.3
	2016	942.0	739.9	815.5	881.7	883.5	916.2	1,247.6	995.0	1,096.9	1,032.6	1,134.6	1,602.6
	2017	1,297.8	906.9	892.2	1,033.9								
Dış borç öde. (Milyon $)	2015	915	492	3,566	929	475	356	761	434	903	300	329	589
	2016	1,287	491	2,163	675	568	415	576	449	2,712	585	498	581
	2017	701	2,092	691	744	679							

GSYH (% değişim) (2009 bazlı yeni seriye göre)

	2017	2016	2015	2014
Birinci çeyrek	5.0	4.5	3.5	8.7
İkinci çeyrek		5.3	7.2	2.9
Üçüncü çeyrek		-1.3	5.9	3.7
Dördüncü çeyrek		3.5	7.4	5.9
Yıllık		2.9	6.1	5.2

Fiyatlar (% değişim)

TÜFE	2017	2016
.Mayıs	0.45	0.58
.Beş aylık	6.18	3.15
.Yıllık	11.72	6.58
.Yıllık ortalama	9.09	7.71

Yİ-ÜFE	2017	2016
.Mayıs	0.52	1.48
.Beş aylık	7.74	2.77
.Yıllık	15.26	3.25
.Yıllık ortalama	9.02	5.19

Dış Ticaret (Milyon $)

	2017	2016	Değ.(%)
Nisan			
. İhracat	12,839	11,951	7.43
. İthalat	17,784	16,188	9.86
. Açık	-4,945	-4,237	16.71
.İhracat/ithalat (%)	72.2	73.8	
Ocak-Nisan			
. İhracat	50,674	46,622	8.69
. İthalat	68,202	62,984	8.28
. Açık	-17,528	-16,362	7.13
.İhracat/ithalat (%)	74.3	74.0	
Yıllık (Nisan itibariyle)			
. İhracat	143,421	140,058	2.40
. İthalat	200,213	199,533	0.34
. Açık	-56,792	-59,475	-4.51
.İhracat/ithalat (%)	71.6	70.2	

Cari İşlemler Dengesi (Milyon $) (Ocak-Nisan)

	2017	2016	Değ.(%)
Cari işlemler dengesi	-11,596	-10,959	5.8
Döviz geliri	65,520	61,591	6.4
. İhracat	53,614	49,088	9.2
. Seyahat	4,070	4,515	-9.9
. Faiz	686	572	19.9
. Diğer	7,150	7,416	-3.6
Döviz gideri	77,116	72,550	6.3
. İthalat	65,579	60,328	8.7
. Seyahat	1,169	1,909	-38.8
. Faiz	1,626	1,597	1.8
. Diğer	8,742	8,716	0.3
Cari işlemler dengesi (Milyon $ Nisan itibarıyla yıllık)	-33,227	-28,632	16.0

Yurtiçi Yerleşiklere Ait DTH (Milyon $)

	2/6/2017	3/6/2016	Değ. (%)
. Toplam	154,815	147,114	5.23
. ABD Doları	99,349	92,528	7.37
. Euro (Dolar karşılığı)	48,084	49,071	-2.01
. Diğer dövizler (dolar karşılığı)	2,662	2,787	-4.49
. Kıymetli madenler depo hesapları (dolar karşılığı)	4,720	2,728	73.02

Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları (Bin ₺)

	2/6/2017	3/6/2016	Değ.(%)
Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları	450,756,657	394,024,977	14.40
. Tüketici kredileri	347,174,852	298,319,107	16.38
Konut	166,459,153	137,440,507	21.11
Taşıt	5,792,581	5,699,613	1.63
Diğer	174,923,118	155,178,987	12.72
.Kredi kartları	103,581,805	95,705,870	8.23
Tasfiye olunacak			
. Tüketici kredileri	11,435,273	10,753,485	6.34
. Kredi kartları	8,103,352	7,840,192	3.36

Yatırım Teşvikleri Belgeleri (Milyon ₺) (Ocak-Nisan)

	2017	2016	Değ.(%)
.Enerji	11,036	12,186	-9.4
.Hizmetler	12,521	7,706	62.5
.İmalat	11,046	6,916	59.7
.Madencilik	695	129	438.8
Toplam	35,298	26,937	31.0

Merkez Bankası Döviz Rezervi (Milyon $)

	2/6/2017	3/6/2016	Değişim (%)
TOPLAM	105,958	119,434	-11.28
.Döviz rezervi	87,963	101,226	-13.10
.Altın	17,995	18,208	-1.17

Repo Hacmi (Bin ₺)

	2/6/2017	2/6/2016	Değ. (%)
. Müşterilerle yapılan	2,118,497	1,832,021	15.64
. Mali kuruluşlar arasında yapılan	9,753,431	54,041,981	-81.95

Merkezi Yönetim Bütçesi (Milyon ₺) (Ocak-Nisan)

	2017	2016	Değ.(%)
. Gelir	197,777	181,420	9.02
. Harcama	215,657	176,016	22.52
. Denge	-17,880	5,404	
. Faiz dışı denge	4,170	24,553	-83.02

Yurtiçindekilerin Toplam ₺ Mevduatı (Bin ₺)

	2/6/2017	3/6/2016	Değ. (%)
Toplam	784,559,561	693,166,201	13.18
. Vadesiz	151,373,864	126,753,133	19.42
. Vadeli	633,185,697	566,413,068	11.79

Reel Kur Endeksi (2003=100) (TÜFE'ye göre)

Mayıs 10	121.43	Mayıs 14	104.12
Mayıs 11	111.78	Mayıs 15	99.83
Mayıs 12	109.22	Mayıs 16	98.92
Mayıs 13	111.02	Mayıs 17	91.38

Mevduatın Vade Dağılımı (Bin ₺)

	26/5/2017	27/5/2016	Değ. (%)
a- ₺ mevduat	838,818,718	729,435,781	15.00
. Vadesiz ve yedi gün ihbarlı	175,265,711	140,662,717	24.60
. Bir ay vadeli	117,071,313	103,389,154	13.23
. Üç ay vadeli	470,927,369	426,656,031	10.38
. Altı ay vadeli	36,390,926	33,250,123	9.45
. Bir yıla kadar ve daha uzun vadeli	39,163,399	25,477,756	53.72
b-Yabancı para mevduat	699,115,326	564,532,763	23.84
. Vadesiz ve yedi gün ihbarlı	148,055,134	102,541,439	44.39
. Bir ay vadeli	88,266,097	77,943,276	13.24
. Üç ay vadeli	341,324,136	270,799,181	26.04
. Altı ay vadeli	37,544,717	37,082,773	1.25
. Bir yıla kadar ve daha uzun vadeli	83,925,242	76,166,094	10.19

Tüketici Güven Endeksi

	Mayıs 17	Nisan 17	Değ.(%)
Tüketici Güven Endeksi	72.8	71.3	2.10
.Hanenin maddi durum beklentisi	92.0	90.7	1.43
.Genel ekonomik durum beklentisi	100.6	96.2	4.57
.İşsiz sayısı beklentisi (**)	75.3	73.1	3.01
.Tasarruf etme ihtimali	23.3	25.1	-7.17

(*)Beklentiler gelecek 12 aylık dönem için sorgulanıyor.
(**)Söz konusu endeksin artması, işsiz sayısı beklentisinde azalışı, azalması ise işsiz sayısı beklentisinde artışı gösteriyor.

Şirket Kuruluşları (Ocak-Nisan)

	2017	2016	Değ. (%)
. Kurulan	24,189	25,947	-6.78
. Kapanan	4,090	4,021	1.72

Ağırlıklı Ortalama Mevduat Faiz Oranları (Nisan 2017)

TL mevduata uygulanan faiz (%)		ABD Doları mevduata uygulanan faiz (%)		Euro mevduata uygulanan faiz (%)	
. Bir aya kadar vadeli	10.10	. Bir aya kadar vadeli	1.82	. Bir aya kadar vadeli	0.93
. Üç aya kadar vadeli	11.78	. Üç aya kadar vadeli	3.02	. Üç aya kadar vadeli	1.47
. Altı aya kadar vadeli	11.45	. Altı aya kadar vadeli	2.99	. Altı aya kadar vadeli	1.46
. Bir yıla kadar vadeli	11.12	. Bir yıla kadar vadeli	2.69	. Bir yıla kadar vadeli	1.44

İç Borç Stoku (Milyar ₺)

	2017	2016	Değ.(%)
Nisan	486.9	449.4	8.34

Para Arzı (Bin ₺)

	2/6/2017	3/6/2016	Değ. (%)
M1	409,274,884	324,299,808	26.20
DOLAŞIMDAKİ PARA	**114,948,689**	**101,061,036**	**13.74**
Dolaşıma Çıkan Banknot + Madeni Para	126,528,069	111,833,821	13.14
Banka Kasaları (-)	11,579,380	10,772,785	7.49
VADESİZ MEVDUAT (TL)	**154,261,006**	**128,641,618**	**19.92**
Mevduat Bankaları	142,722,831	118,513,719	20.43
Katılım Bankaları	11,523,013	10,112,147	13.95
TCMB	15,162	15,752	-3.75
VADESİZ MEVDUAT (YP)	**140,065,189**	**94,597,154**	**48.06**
Mevduat Bankaları	127,671,877	86,412,993	47.75
Katılım Bankaları	12,386,440	8,177,090	51.48
TCMB	6,872	7,071	-2.81
M2	1,488,979,004	1,261,721,400	18.01
VADELİ MEVDUAT (TL)	**643,185,639**	**574,866,409**	**11.88**
Mevduat Bankaları	606,636,909	544,251,131	11.46
Katılım Bankaları	36,548,730	30,615,278	19.38
TCMB	-	-	
VADELİ MEVDUAT (YP)	**436,518,481**	**362,555,183**	**20.40**
Mevduat Bankaları	413,568,227	341,213,222	21.21
Katılım Bankaları	22,950,254	21,341,961	7.54
TCMB	-	-	
M3	1,532,714,814	1,305,714,706	17.39
REPO	**5,911,611**	**6,588,261**	**-10.27**
PARA PİYASASI FONLARI (B TİPİ LİKİT FONLAR)	12,520,272	12,504,941	0.12
İHRAÇ EDİLEN MENKUL DEĞERLER	25,303,927	24,900,104	1.62

Mevduat Bankaları Kredileri (Bin ₺)

	2/6/2017	3/6/2016	Değ. (%)
Toplam	1,614,544,079	1,324,654,927	21.88
Yurtiçi krediler	1,600,295,369	1,312,441,363	21.93
.₺ krediler	1,158,614,494	945,724,225	22.51
.Yabancı para krediler	441,680,875	366,717,138	20.44
Yurtdışı krediler	14,248,710	12,213,564	16.66

Sanayi Üretimi Değişimi (%)

	Nisan 2017	Nisan 2016
.Arındırılmamış endekse göre (yıllık)	5.9	0.7
.Takvim etkisinden arındırılmış endekse göre (yıllık)	6.7	0.8
.Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endekse göre (bir önceki aya göre)	2.3	-1.6

İnşaat Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgesi

Daire sayısı (Birinci çeyrek)	2017	2016	Değ.(%)
. Ruhsat	228,918	258,981	-11.61
. Yapı kullanma izin belgesi	194,036	164,508	17.95

Turist Sayısı

	2017	2016	Değ.(%)
Ocak-Nisan	5,872,636	5,816,522	0.96

Dış Borç Anapara ve Faiz Ödemesi (Milyon $) (Ocak-Mayıs)

	2017	2016	Değ.(%)
Toplam	4,808	5,183	-7.24
. Kamu	4,741	5,035	-5.84
. Merkez Bankası	67	148	-54.73

İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (%)

	2017	2016
.Mayıs	78.8	77.7

Protestolu Senetler (Ocak-Nisan)

	2017	2016	Değ.(%)
. Adet	306,865	307,644	-0.25
. Tutar (Bin TL)	4,130,781	3,379,143	22.24

İşsizlik Verileri (Şubat 2017 itibarıyla)

	Toplam	Erkek	Kadın
. 15 ve daha yukarı yaşta nüfus (Bin kişi)	59,567	29,476	30,091
. İşgücü (Bin kişi)	30,855	21,123	9,731
...İstihdam (Bin kişi)	29,956	18,662	8,294
...İşsiz (Bin kişi)	3,900	2,462	1,428
. İşsizlik oranı (%)	12.6	11.7	14.8
. Tarım dışı işsizlik oranı (%)	14.8	13.1	18.9
. Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	23.3	21.5	26.6

DIŞ BORÇ STOKU (Milyon $)

	2016 4.Ç.	2016 3. Ç.	2016 2.Ç.	2016 1.Ç.	2015
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	404,182	413,806	418,966	409,987	396,050
Kısa vadeli	97,967	102,511	106,813	105,986	101,880
Uzun vadeli	306,215	311,295	312,153	304,001	294,170
Kamu sektörü (toplam)	119,211	120,932	120,665	118,489	113,119
Kısa vadeli	16,279	17,086	16,486	17,559	14,550
Uzun vadeli	102,932	103,846	104,179	100,930	98,569
TCMB (toplam)	821	964	1,167	1,304	1,327
Kısa vadeli	110	131	157	173	176
Uzun vadeli	711	833	1,010	1,131	1,151
Özel sektör (toplam)	284,150	291,910	297,134	290,193	281,603
Kısa vadeli	81,578	85,294	90,170	88,254	87,154
Uzun vadeli	202,572	206,616	206,964	201,939	194,449
ÖNCEKİ DÖNEME GÖRE FARK (Milyon Dolar)					
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	-9,624	-5,159	8,979	13,937	-5,832
Kısa vadeli	-4,544	-4,302	827	4,106	-29,685
Uzun vadeli	-5,080	-857	8,152	9,831	23,853
Kamu sektörü (toplam)	-1,721	267	2,175	5,370	-4,592
Kısa vadeli	-807	600	-1,073	3,009	-3,316
Uzun vadeli	-914	-333	3,248	2,361	-1,276
TCMB (toplam)	-143	-203	-137	-23	-1,156
Kısa vadeli	-21	-26	-16	-3	-166
Uzun vadeli	-122	-177	-121	-20	-990
Özel sektör (toplam)	-7,760	-5,224	6,941	8,590	-83
Kısa vadeli	-3,716	-4,876	1,916	1,100	-26,203
Uzun vadeli	-4,044	-348	5,025	7,490	26,120
ÖNCEKİ DÖNEME GÖRE DEĞİŞİM (Yüzde)					
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	-2.3	-1.2	2.2	3.5	-1.5
Kısa vadeli	-4.4	-4.0	0.8	4.0	-22.6
Uzun vadeli	-1.6	-0.3	2.7	3.3	8.8
Kamu sektörü (toplam)	-1.4	0.2	1.8	4.7	-3.9
Kısa vadeli	-4.7	3.6	-6.1	20.7	-18.6
Uzun vadeli	-0.9	-0.3	3.2	2.4	-1.3
TCMB (toplam)	-14.9	-17.4	-10.5	-1.7	-46.6
Kısa vadeli	-16.0	-16.6	-9.2	-1.7	-48.5
Uzun vadeli	-14.7	-17.5	-10.7	-1.7	-46.2
Özel sektör (toplam)	-2.7	-1.8	2.4	3.1	0.0
Kısa vadeli	-4.4	-5.4	2.2	1.3	-23.1
Uzun vadeli	-2.0	-0.2	2.5	3.9	15.5